

ความเป็นมาของการต่อต้านของชุมชนต่อกระบวนการศึกษาผลกระทบ EIA/SIA ของบริษัท SMEC กรณีเขื่อนสาละวินตอนบน (เมืองโตน)

10 มีนาคม 2558: ตัวแทนชาวไทใหญ่และกะเหรี่ยงประท้วงการทำประชาคมของบริษัท SMEC ในเมืองตองจี

SMEC ได้ทำประชาคมที่เมืองตองจี รัฐฉาน ในระหว่างการประชุม ชาวกะเหรี่ยงและไทใหญ่ประมาณ 30 คนได้ประท้วงโดยการสวมที่คาดผมที่มีข้อความ “ไม่เอาเขื่อน” และมีการชูป้ายประท้วงเขื่อนสาละวิน ทั้งยังตั้งคำถามอย่างเปิดเผยต่อกระบวนการ EIA/SIA อย่างไม่ดี ในรายงานเกี่ยวกับ “การประชุมเพื่อจัดทำกรอบกระบวนการ EIA/SIA ในการประชาคมครั้งแรก”

ของเว็บไซต์โครงการไฟฟ้าพลังน้ำเมืองโตน กลับไม่พูดถึงการประท้วงเหล่านั้นเลย

(<http://www.mongthonhydro.com/eportal/ui?pagelId=132488&articleKey=134488&columnId=132537>)

6 เมษายน 2558: ชาวบ้านประมาณ 150 คนประท้วงการทำประชาคมในเมืองโตนของบริษัท SMEC

ชาวบ้านในพื้นที่ประมาณ 150 คนประท้วงเขื่อนเมืองโตน ในระหว่างการประชุมที่จัดขึ้นโดยบริษัท SMEC ในเมืองโตน ตอนใต้ของรัฐฉาน พม่า เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2558

ชาวบ้านจากหลายพื้นที่ในเมืองโตนได้ชูป้ายประท้วงเขื่อน และยื่นจดหมายต่อเจ้าหน้าที่บริษัท SMEC แสดงข้อกังวลว่ายังไม่เกิดสันติภาพขึ้นอย่างชัดเจนในพื้นที่ และโอกาสที่จะเกิดน้ำท่วมในหลายเมือง รวมทั้งในหมู่บ้านและวัดวาอารามต่าง ๆ โดยเฉพาะในเมืองกุนฮิง

ผู้เข้าร่วมการประชุมส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและกลุ่มสนับสนุนรัฐบาล

รวมทั้งกลุ่มติดอาวุธในพื้นที่และชาวบ้านซึ่งต่างบอกว่าแทบไม่มีโอกาสได้ตั้งคำถาม ภายหลังจากจัดปรึกษาหารือครั้งนั้น ชาวบ้านไปรวมตัวกันที่วัดปิตตากาดโฮงธรรม และทำพิธีสวดมนต์ขอพรคุ้มครองแม่น้ำสาละวิน

ในขณะที่สาขาของพรรคการเมืองใหญ่สองแห่งในรัฐฉาน ทั้งพรรค Shan Nationalities Democratic Party (SNDP) และ Shan Nationalities League for Democracy (SNLD) ต่างออกแถลงการณ์ต่อต้านเขื่อนเมืองโตนในวันที่มีการทำประชาคม

30 เมษายน 2558: บริษัท SMEC ต้องยกเลิกการทำประชาคมในเมืองกุนฮิงเนื่องจากการประท้วงของชาวบ้านกว่า 300 คน

SMEC ต้องยกเลิกแผนการทำประชาคมอย่างไม่คาดหมาย ทั้ง ๆ ที่กำหนดไว้ในวันที่ 30 เมษายน 2558 ในเมืองกุนอิง
ตอนใต้ของภูฏาน เนื่องจากมีชาวบ้านในพื้นที่กว่า 300
คนรวมทั้งสส. ของภูฏานรวมตัวกันแสดงข้อกังวลเกี่ยวกับแผนการสร้างเขื่อนเมืองโตน

ซึ่งเป็นเขื่อนขนาดใหญ่ในแม่น้ำสาละวิน

ในวันที่ 30 เมษายน ระหว่างเวลา 13.30-15.30 น. ชาวบ้านกว่า 300 คนจากหมู่บ้านกาลี กุนอิง เกงลอม เกงคำ
หนองเขียว เวียงพุย ทรายขาว หัวป่า ง่วนเลา กุงเปา ทรายขาวใต้ วัวโหลง นาเปา วันพาท น้ำลัน และนาดินแดง
รวมตัวที่ศาลาหมู่บ้านน้ำปางเมืองกุนอิง เพื่อประท้วงการทำประชาคมของบริษัท SMEC
ซึ่งกำหนดจะมีขึ้นที่ศาลากลางของเมืองกุนอิง

เป็นที่ชัดเจนว่าเนื่องจากมีข่าวการประท้วง เป็นเหตุให้มีการยกเลิกการทำประชาคมอย่างไม่คาดหมาย
ผู้ประท้วงจึงจัดประชุมของตนเอง โดยมีนางหวานู สส.พรรค Shan Nationalities Democratic Party
ของเมืองกุนอิงเข้าร่วมด้วย และมีการเผยแพร่แถลงการณ์เรียกร้องให้ยุติการสร้างเขื่อน
พวกเขาแสดงข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบของเขื่อนที่มีต่อประชาชนหลายพันคนและแหล่งโบราณคดี
การขาดหลักประกันคุ้มครองสิทธิทางการเมือง และความเปราะบางของสัญญาหยุดยิงที่เป็นอยู่

ภายหลังยกเลิกการทำประชาคมที่เมืองกุนอิง บริษัท SMEC ได้ตัดสินใจยุติแผนการทำประชาคมในเมืองอื่น ๆ
ที่ผ่านมาทำได้เพียงการประชุมแบบปิดลับกับเจ้าหน้าที่ของแต่ละเมือง

**ในวันที่ 20 พฤษภาคม 2558: บริษัท SMEC ยกเลิกการสำรวจภาคสนามตามกระบวนการ EIA/SIA ที่เมืองกุนอิง
เนื่องจากชาวบ้านกว่า 300 คนมีแผนที่จะประท้วง**

ชาวบ้านที่เมืองกุนอิงทราบข่าวว่าทีมสำรวจของบริษัท SMEC จะเดินทางมาถึงที่เมืองกุนอิงในวันที่ 21 พฤษภาคม 2558
เพื่อทำกระบวนการสำรวจ EIA/SIA สำหรับเขื่อนเมืองโตน
พวกเขาก็รวมตัวกันไปยื่นจดหมายต่อเจ้าหน้าที่ของเมืองและตำรวจในเมืองกุนอิงในตอนเช้าวันที่ 20 พฤษภาคม 2558
แจ้งให้พวกเขาทราบว่าชาวบ้านกว่า 300

คนจะเดินขบวนประท้วงไปรวมตัวที่ศาลากลางน้ำปางตรงสะพานในเมืองกุนอิงตอน 11.00 น. ของวันที่ 21 พฤษภาคม
2558 โดยมีการชูป้าย “ไม่เอาเขื่อนสาละวิน ไม่เอา EIA, SIA” แต่จู่จกทัน ผู้บริหารเมืองแจ้งกับชาวบ้านว่า

ไม่จำเป็นต้องประท้วงแล้ว เพราะบริษัท SMEC จะไม่มาที่เมืองแล้ว จึงเชื่อว่าบริษัท SMEC ยกเลิกแผนการสำรวจเพราะรู้ว่าชาวบ้านจะรวมตัวประท้วง

22 พฤษภาคม 2558 บริษัท SMEC ยุติการสำรวจ EIA/SIA กลางคืนในเมืองโตน เป็นไปตามข้อเรียกร้องของแกนนำชาวบ้าน

ในช่วงกลางเดือนพฤษภาคม 2558 ทีมสำรวจขนาดใหญ่ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ภาคสนามประมาณ 45 คนของบริษัท SMEC เริ่มกระบวนการ EIA/SIA ในพื้นที่เมืองโตน ระหว่างวันที่ 14-19 พฤษภาคม 2558 นักสำรวจที่เป็นชาวพม่าประมาณ 25 คน พร้อมกับกลุ่มติดอาวุธชาวลาหู่ได้ลงพื้นที่ในหมู่บ้านลาหู่สามแห่ง (หนองแล หลอยคา และหลอยโย) ในเขตตำบลหลอยคำหลวง ตอนเหนือของเมืองโตนเพื่อทำการสำรวจ

ในวันที่ 20 พฤษภาคม 2558 กลุ่มนักสำรวจแปดคนได้ไปลงพื้นที่หมู่บ้านชาวไทใหญ่ที่แม่แกน หมอกจีลี และหมอกเป่าหอม ตอนใต้ของเมืองโตน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะมีการสร้างสายส่งไฟฟ้าไปยังประเทศไทย พวกเขาไปพบชาวบ้านและนำขนมและถุงใส่สิ่งของไปให้ พร้อมกับให้ชาวบ้านเซ็นหนังสือ ชาวบ้านคนหนึ่งบอกว่า “ทางบริษัทแจ้งกับชาวบ้านว่าต้องเซ็นชื่อนะ พวกเขาเลยเซ็นชื่อ ทางบริษัทไม่ได้อธิบายเกี่ยวกับโครงการให้ชาวบ้านฟังเลย ชาวบ้านไม่เข้าใจว่าเป็นโครงการอะไร” ชาวบ้านคนอื่น ๆ บอกว่า ทีมสำรวจของ SMEC ต้องการอธิบายเฉพาะข้อดีของโครงการ และสัญญาว่าชาวบ้านจะได้ใช้ไฟฟ้า แต่ไม่ต้องการตอบคำถามใด ๆ

ในวันที่ 21 พฤษภาคม 2558 ทีมสำรวจของบริษัท SMEC เดินทางไปพบชาวบ้านที่มาจากบ้านน้ำสุซุ่น หัวย้อ และเมืองหาง ตอนใต้ของเมืองโตน แต่ชาวบ้านหลายคนในพื้นที่ต่างไม่พอใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้วันหนึ่งแล้ว จึงมีแกนนำชาวบ้านประมาณ 10 คนเดินทางไปพบทีมสำรวจจาก SMEC ที่เมืองโตนช่วงประมาณ 20.30 น. และร้องเรียนกับวิธีการสำรวจพื้นที่ของบริษัท รวมทั้งแจ้งให้พวกเขาออกจากพื้นที่ไป ทีมสำรวจของบริษัทแย้งกลับว่าพวกเขาได้รับอนุญาตจากทางการให้ทำการสำรวจแล้ว แต่สุดท้ายก็ยินยอมออกไปจากพื้นที่ ถ้าชาวบ้านไม่ต้องการให้พวกเขาอยู่ต่อไป

ในวันที่ 22 พฤษภาคม 2558 ทีมสำรวจทั้ง 45 คนของบริษัท SMEC ต้องออกจากเมืองโตน ทั้ง ๆ ที่ยังทำการสำรวจไม่เสร็จ

4 มิถุนายน 2558: สส.ของพรรค SNDP ออกแถลงการณ์ต่อต้านเขื่อนเมืองโตนในระหว่างการจัดประชุมของบริษัท SMEC ที่เมืองนาย

ในวันที่ 4 มิถุนายน บริษัท SMEC จัดประชุมแบบปิดลับกับเจ้าหน้าที่รัฐในเมืองนาย ชาวบ้านในเขตอำเภอเมืองนายและเครือข่ายชาวนาในพื้นที่ยื่นจดหมายคัดค้านการก่อสร้างเขื่อนให้กับบริษัท SMEC ในเวลาเดียวกัน จายหม่องจี สส.ของพรรค SNDP ในเมืองนายได้ออกแถลงการณ์ต่อต้านเขื่อน และนำแถลงการณ์นั้นไปติดที่อาคารสถานที่ราชการต่างๆในเมืองนาย